

ارزش‌های کاری در کتابداری

نوشتۀ گیلیان آلن^۱

ترجمۀ علیرضا فیضی^۲

چکیده: چارچوب مبتنی بر جذب، انتخاب و تثبیت اشتایدر توضیح می‌دهد کسانی که جذب یک گروه حرفه‌ای می‌شوند انتظار دارند که با آنها مثل حرفه‌ای‌ها رفتار شود. بعویژه وی تصویریگی کند که گروه‌های خاصی از افراد به سوی حرفه‌های معینی جذب می‌شوند، و افرادی که حرفه خاصی را انتخاب می‌کنند رفتاری مشابه رفتار افراد حرفه‌ای از خود بروز می‌دهند(۶). این مطالعه ارزش‌های کاری کتابداری را مورد بررسی قرار داده و ارزش‌های کاری دانشجویان رشته کتابداری را مشخص می‌کند (یعنی گروهی از افراد که جذب حرفه کتابداری می‌شوند). این مطالعه همچنین ارزش‌های کاری دانشجویان بازرگانی را مورد بررسی قرار می‌دهد تا تفاوت‌های ارزش‌های کاری افرادی که جذب این دو حرفه می‌شوند، مشخص شود. نتایج این تحقیق، اطلاعاتی درباره ارزش‌های کاری کتابداری ارائه می‌دهد، که ممکن است مورد علاقه مدیران کتابخانه‌ها قرار گیرد و تجربه‌ای برای کتابداران و دانشجویان علوم کتابداری باشد.

کلیدواژه‌ها: رفتار حرفه‌ای، ارزش‌های کاری، کتابداری، دانشجویان بازرگانی

تفاوت‌هایی بین آنها و سایر گروه‌های حرفه‌ای وجود دارد، انتظار آنها از کارشان چیست و رفتار کاری آنها چگونه است، منجر به شناخت بهتری از ویژگی‌های افراد در یک گروه حرفه‌ای می‌شود.

ارزش‌های کاری نقش مهمی در
تصمیم‌گیری افراد به منظور جذب شدن
به یک حرفه ایفا می‌کنند

مقدمه

کسانی که حرفه خاصی را انتخاب می‌کنند و متعلق به یک گروه حرفه‌ای هستند، نقاط اشتراک فراوانی دارند. این نقاط مشترک به توضیح این که چرا افراد خاصی جذب یک حرفه می‌شوند، چرا این حرفه را بر گزیده‌اند، چرا تمایل به ماندن در آن حرفه را دارند، و آیا عملکرد خوبی میان گروه حرفه‌ای از خود نشان می‌دهند، کمک می‌کنند. دانستن این موضوع که چه کسانی در یک گروه حرفه‌ای نقاط مشترک دارند و چه

1. Work Values in Librarianship

2. Gillian Allen

۳ کارشناس ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی مسکن تحقیقات
حنادل خاک و آنجیرداری

باشند؟. اگر این امر واقعیت داشته باشد که ارزش‌های کاری یک حرفه خاص بستگی به افراد تشکیل دهنده آن حرفه دارد، انتظار می‌رود که ارزش‌های کاری مربوط به دانشجویان رشته کتابداری توسط خود آنها ایجاد شود. سؤال بعدی تحقیق این است: «آیا برخی از ارزش‌های کاری در علوم کتابداری متمایز از ارزش‌های کاری دیگر گروه‌های حرفه‌ای است؟. اگر ارزش‌های کاری گروه‌های حرفه‌ای از یکدیگر تفکیک شود، ملاحظه می‌شود که ارزش‌های کاری دانشجویان رشته کتابداری با ارزش‌های کاری دانشجویان بازرگانی متفاوت است. آخرین هدف این تحقیق تعیین مهم‌ترین ارزش کاری در علوم کتابداری است.

سومین سؤال تحقیق این بود: «از چه راهی می‌توان ارزش‌های کاری در رشته کتابداری را از ارزش‌های کاری سایر گروه‌ها تشخیص داد؟. این پرسش به تعیین ارزش‌های کاری افرادی که کتابداری را به عنوان یک حرفه انتخاب می‌کنند، یاری می‌رساند.

روش کار ۱. آزمودنی‌ها

دانشجویان توسط پژوهشگر در طول دوره توجیه شدن و از آنها دعوت شد تا در این تحقیق مشارکت جوینند. ۸۵ دانشجوی مقطع کارشناسی ارشد رشته علوم کتابداری که در درس «اداره کتابخانه»، به عنوان پیش‌نیاز، و ۶۴ دانشجوی دوره کارشناسی بازرگانی که در درس اختیاری «رفتار سازمانی» در دانشگاه می‌سوری^۶ ثبت نام کرده بودند، در این تحقیق شرکت داشتند. شرکت در این تحقیق داوطلبانه بود و هیچ وجهی به شرکت‌کنندگان پرداخت نشد. ویژگی‌های

اساس این پژوهش برنظریه‌هایی است که توسط محققان در خصوص رفتار سازمانی ارائه شده است. چارچوب مبنی بر جذب، گزینش، و تثبیت اشتایدر توضیح می‌دهد که شیوه‌های حقوقی به طور طبیعی باعث جذب افراد به کار مورد نظرشان می‌شود (۷:۶). این امر اهمیت دارد که بدایم دقیقاً چه عواملی باعث جذب افراد به یک حرفه خاص می‌شود. نظریه سازگاری با کار از لاف کویس و دیویس^۱ بیان می‌دارد که علت جذب شدن به یک حرفه این است که اشخاص به جنبه‌های خاصی از حرفه انتخابی خودشان بها می‌دهند، به طور مثال اگر شخصی مایل باشد که با تعدادی از افراد در یک حرفه کار کند، این امر فرصت‌های زیادی فراهم می‌کند تا وی توانایی کار با آن افاد را پیدا کند. این موضوع باعث جذب فرد مذکور به گروه حرفه‌ای خواهد شد (۴). راینز^۲ و گرهارد^۳ دریافتند که ویژگی‌های شخصیتی مانند رهبری و صمیمیت، باعث جذب افراد به مشاغل می‌شود (۵).

چاتمن^۴ و الن^۵ عقیده دارند که ارزش‌های کاری نقش مهمی در تصمیم‌گیری افراد برای جذب شدن به یک حرفه ایفا می‌کنند، زیرا آنها با ارزش‌های کاری آن گروه حرفه‌ای شریک می‌شوند (۲:۰۲، ۰۳:۱۰). هدف این تحقیق تعیین ارزش‌های کاری دانشجویان کتابداری است که به‌منظور شناخت شخصیت افرادی که به این گروه حرفه‌ای جذب می‌شوند، انجام شده است.علاوه بر این، تفکیک ارزش‌های کاری دانشجویان علوم کتابداری از ارزش‌های کاری دانشجویان بازرگانی به منظور تعیین ارزش‌های کاری آنها از دیگر اهداف این تحقیق است.

سؤال‌های پژوهش

نخستین سؤال تحقیق چنین است: «آیا مجموعه‌ای از ارزش‌های کاری وجود دارد که کتابداران به آن پایی بند

1. Theory of Work Adjustment of Lofquist and Dawis

2. Rynes

3. Gerhart

4. Chatman

5. Allen

6. University of Missouri

است بیانگر مهم‌ترین ارزش‌های کاری از دید هر دانشجوست. از طرف دیگر ^۳ کارتی که در پایین هرگروه وجود دارد، معرف ۳ ارزش کاری بوده که به نظر هر دانشجو از ضعیف‌ترین توصیف برخوردار است. بخش میانی که بزرگ‌ترین بخش است، شامل ارزش‌های است که در حد میانی اهمیت قرار دارند.

یافته‌ها و مباحث

نخستین سؤال پژوهش

آیا مجموعه‌ای از ارزش‌های کاری وجود دارد که کتابداران به آن پایه‌بند باشند؟ جدول ۱ میانگین رتبه‌های ۶۵ ارزش کاری راکه توسط دانشجویان کتابداری درجه‌بندی شده است نشان می‌دهد. ۱۰ ارزش کاری با رتبه بالا مربوط به دانشجویان علوم کتابداری با استفاده از مقیاس آماری با حداقل رتبه‌بندی ۱ امتیاز و حداقل ۹ امتیاز مشخص شد که عبارتند از:

- علاقه‌مندی به کار (رتبه میانگین = ۷/۲۶ امتیاز)؛
- جدیت در کار (رتبه میانگین = ۷/۲ امتیاز)؛
- داشتن موقعیت‌هایی برای پیش‌رفت در مهارت‌ها و داشت‌های فنی (رتبه میانگین = ۷/۱۱ امتیاز)؛
- داشتن فرصت‌هایی برای ارتقاء حرفه‌ای (رتبه میانگین = ۶/۴ امتیاز)؛
- امیتی شغلی (رتبه میانگین = ۶/۳۶ امتیاز)؛
- کار تلاش برانگیز (چالش‌های کاری) (رتبه میانگین = ۶/۳۶ امتیاز)؛
- داشتن ارتباط خوب با مدیران رده بالا (رتبه میانگین = ۶/۳۴ امتیاز)؛
- داشتن فرصت‌هایی برای ترقیع (رتبه میانگین = ۶/۲۶ امتیاز)؛
- داشتن موقعیت کاری مفرح و دلپذیر (رتبه میانگین =

مربوط به ارزش‌های کاری به طور کلی در طول دوره در کلاس، برای دانشجویان مطرح شد.

۲. اندازه‌گیری

ارزش‌های کاری هر یک از شرکت‌کنندگان با استفاده از روش کمتر توسعه یافته آن و دسته‌بندی پرسش‌های ارزش‌های کاری جینیفر چاتمن (۱۹۸۹، ۱۹۹۱) انجام شد (۲۶۱) و در هر دو گروه مورد مقایسه قرار گرفت. جزئیات مربوط به ارزش‌های کاری برای تمامی دانشجویان علوم کتابداری و بازارگانی مشخص شد که نشان می‌دهد نظر هر کدام از آنها درباره اهمیت نسبی ۶۶ ارزش کاری چیست، بدین صورت که معدل ارزش‌های کاری دانشجویان کتابداری با معدل همان ارزش‌های کاری مربوط به دانشجویان بازارگانی، مقایسه شد. آزمون تی^۱ محاسبه شد که در نتیجه تفاوت‌های معنی‌داری در میانگین نمونه‌های مستقل مشاهده گردید. این کار به‌منظور بررسی دقیق تفاوت‌های ارزش‌های کاری دانشجویان کتابداری و بازارگانی صورت پذیرفت. در ضمن "تجزیه و تحلیل تمايزی"^۲ با هدف تفکیک مهم‌ترین ارزش‌های کاری دو گروه حرفه‌ای انجام شد.

۳. دسته‌بندی پرسش‌های مبتنی بر ارزش‌ها

دو گروه از دانشجویان شرکت‌کننده در این پژوهش، اهمیت نسبی ۶۶ ارزش کاری راکه شامل ارزش‌های کاری قابل انعطاف از جمله امیتی شغلی بود، رتبه‌بندی کردند. آنها مایل به همکاری با دیگران هستند. فهرست کامل ارزش‌های کاری در جدول ۱ نمایان است. عنوان این ارزش‌ها بر روی ۶۶ کارت درج شده است. در میان ۹ گروه از کارت‌ها (گروه‌های ۳، ۵، ۷، ۱۱، ۱۴، ۱۱، ۷، ۱۱، ۱۴، ۱۱، ۷، ۵، ۳) جزئیات خاص مربوط به ارزش‌های کاری نشان داده شده است.

^۳ کارت ارزش کاری که روی هر دسته قرار گرفته

= ۶/۲۵ امتیاز)؛ و

- داشتن حقوق بالا به خاطر عملکرد مطلوب (رتبه میانگین = ۱۵/۶ امتیاز).

۸۵ دانشجوی علوم کتابداری، از چهار مقطع انتخاب شده بودند که در درس اداره کتابخانه به عنوان پیش نیاز ثبت نام کرده بودند، به همین علت تحلیل واریانس به منظور تعیین اختلاف در میان آن چهار مقطع انجام شد. در بین دانشجویان این چهار مقطع درباره اهمیت نسبی ۶۳ ارزش کاری از کل ۶۵ نوع ارزش کاری اتفاق نظر وجود دارد. تفاوت معنی دار صرفاً در ارزیابی اهمیت "پاداش به خاطر انجام یک کار مطلوب"، "داشتن موقعیت های دلپذیر و مفرح کاری"، و "تأثیرگذاری در تصمیم گیری های مهم" وجود داشت. این مطلب نشان دهنده ثبات قابل توجه در بین ارزش های کاری مربوط به دانشجویان علوم کتابداری است. دانشجویان علوم کتابداری علاقه مند به کار تلاش برانگیز بودند، در کارشان جدی بوده و می خواستند ارتباط خوبی با مدیران سطح بالا داشته باشند، خواستار موقعیت های کاری مفرح و دلپذیر، و نیز پاداش خوب به خاطر تلاش هایشان در کار بودند. در ضمن این امر حاکی از آن بود که آنان آینده نگر بوده و تمایل داشتند به منظور تحقیق و تکمیل احتیاجات آموزشی و فعالیت روزانه و نیز به خاطر ترقیع در کار، برنامه ریزی کنند.

اطلاعات بیشتر درباره ارزش های کاری دانشجویان علوم کتابداری از طریق سنجش ارزش هایی به دست آمد که دانشجویان مذکور اعتقاد داشتند دارای حداقل اهمیت است. ۱۰ ارزش کاری، با کمترین میزان ارزش گذاری توسط دانشجویان کتابداری با استفاده از مقیاس رتبه ای با حداقل یک امتیاز و حداقل نه امتیاز چنین به دست آمد:

- حداقل دهمین ارزش کاری: انجام کار تحلیلی (رتبه

میانگین = ۴/۰۹ امتیاز)

- حداقل نهمین ارزش کاری: برجسته تر بودن از دیگران (رتبه میانگین = ۳/۵۸ امتیاز)؛

- حداقل هشتمین ارزش کاری: خطرپذیری (رتبه میانگین = ۳/۴۹ امتیاز)؛

- حداقل هفتمین ارزش کاری: قابلیت پیش بینی کردن (رتبه میانگین = ۳/۴۶ امتیاز)؛

- حداقل ششمین ارزش کاری: برخورد مستقیم با تعارضات (رتبه میانگین = ۳/۱۸ امتیاز)؛

- حداقل پنجمین ارزش کاری: مقرراتی بودن (رتبه میانگین = ۳/۱۶ امتیاز)؛

- حداقل چهارمین ارزش کاری: تحت فشار بودن بوسیله قوانین اداری (رتبه میانگین = ۳/۱۴ امتیاز)؛

- حداقل سومین ارزش کاری: رقابت پذیری (رتبه میانگین = ۲/۷۸ امتیاز)؛

- حداقل دومین ارزش کاری: اضافة کاری (رتبه میانگین = ۲/۵۸ امتیاز)؛

- حداقل نخستین ارزش کاری: پرخاشگری (رتبه میانگین = ۲/۲۷ امتیاز).

جدول ۱. میانگین و تفاوت معنی‌دار حاصل از رتبه‌بندی ارزش‌های کاری (مقیاس ۹-۱)

ارزش	علوم کتابداری	بازرگانی	تفاوت معنی‌دار
علاقه‌مندی به کار	۷/۲۶	۷/۰۵	—
جدیت در کار	۷/۲	۷	—
موقوعیت‌هایی برای پیشرفت مهارت‌ها و دانش‌های فنی	۷/۱۱	۶/۸۶	—
موقوعیت‌هایی برای پیشرفت حرفه‌ای	۶/۶۴	۷/۲۲	$t(146)=2.28, P<.03$
امنتی شعبانی	۶/۳۶	۶/۳۷	—
کار نلاش برانگیر	۶/۳۶	۶/۲	—
داشتن ارتباط مطلوب با مدیران سطح بالا	۶/۳۴	۵/۸۳	$t(147)=-2.06, P<.05$
داشتن موقوعیت‌هایی برای ترقی	۶/۲۶	۷/۱۶	$t(147)=3.19, P<.01$
موقوعیت‌کاری دلپذیر و مفرج	۶/۲۵	۵/۵۵	$t(14)=2.31, P<.03$
دریافت حقوق بالا به خاطر عملکرد مطلوب	۶/۱۵	۷/۰۲	$t(147)=-2.65, P<.01$
مسئلوبیت	۶/۱۳	۵/۲۷	$t(147)=-3.37, P<.01$
مسئلوبیت فردی	۶/۰۶	۵/۹۴	—
منبع بودن و طایف	۵/۹۲	۴/۹۷	—
تائید بر کیفیت کار	۵/۹۲	۵/۸۸	—
اعطا‌ف پذیری	۵/۷۵	۵/۵۲	—
رعایت حقوق افراد	۵/۷۵	۵/۷۳	—
تائیرگذاری در تصمیم‌گیری‌های مهم	۵/۶۷	۵/۶۱	—
گرفتن باداش به خاطر عملکرد مطلوب	۵/۶۲	۵/۸۳	—
حمایت و پشتیبانی	۵/۵۹	۵/۲۷	—
سهمی بودن در دسترسی آزاد به اطلاعات	۵/۵۳	۴/۶۳	$t(147)=-3.66, P<.001$
قدرت انتکار	۵/۴۶	۵/۱۹	—
داشتن شهرت خوب	۵/۳۵	۵/۷۲	—
رفتار دوستانه در حین کار	۵/۲۹	۵/۶۷	—
تعیین وظایف به صورت روشن	۵/۲۹	۴/۲۹	—
قابلیت سازگاری	۵/۲۷	۵/۰۶	—
استقامت پذیری	۵/۲۶	۵/۸۳	$t(147)=2.01, P<.05$
توجه به جنبه‌های کاری	۵/۲۵	۴/۸۹	—
نشکل‌انوی بودن	۵/۱۹	۵/۳	—
همکاری با دیگران	۵/۱۶	۵/۰۹	—
قوه انتکار	۵/۱۵	۵/۳۴	—
سطوح پایین دوگانگی و نصاد	۵/۱۱	۴/۲۷	$t(147)=2.75, P<.01$
توفيق بالا به حافظه عملکرد	۵/۱۱	۵/۳۹	—
تحمل پذیری	۵/۰۹	۴/۲۳	$t(147)=-2.89, P<.01$
داشتن روش مبتنی بر هدایت صریح و واضح	۵/۰۲	۳/۶۴	$t(147)=-4.71, P<.001$
بی دردسر بودن کار	۴/۸۸	۴/۴۴	—
راحتی محل کار	۴/۷۹	۳/۹۷	$t(147)=-2.29, P<.05$
کار بدون فشار و استرس	۴/۷۶	۴/۰۲	$t(147)=-2.25, P<.05$
اشتباق به تحریه‌اندوزی	۴/۷۵	۴/۹۲	—
دقیق بودن	۴/۷۲	۴/۱۱	$t(147)=-2.37, P<.02$
گروه‌گرامی	۴/۷۱	۵/۲۷	—
مسئلوبیت اجتماعی	۴/۷۱	۵/۰۲	$t(147)=-3.77, P<.001$
پیشرفت گرامی	۴/۶۸	۵/۶۳	—

جدول ۱ (ادامه)

ارزش	علوم کتابداری	بازرگانی	تفاوت معنی دار
صراحت و دقت در کار	۴/۶۵	۴/۸۴	—
نتجه گرا بودن	۴/۶۲	۵	—
داشتن استقلال عمل	۴/۶۱	۵/۰۳	—
فاطعیت	۴/۵۶	۴/۴۸	—
داشتن شغل مناسب با زندگی خارج از برنامه کاری	۴/۵۵	۴/۴۱	—
خوبسازی و خوش برخورد بودن	۴/۵۱	۴/۰۲	—
آرامش در هنگام کار	۴/۴۸	۳/۶۲	$t(12) = -3.01, P < 0.1$
خودمانی بودن	۴/۴۲	۳/۶۴	$t(147) = -2.73, P < .01$
شایستگی	۴/۳۶	۴/۳۴	—
اندیشهمند بودن	۴/۳۲	۳/۴۵	$t(147) = -3.67, P < .001$
کار پرژحمت و دشوار	۴/۲۵	۴/۱۱	—
دسترسی سریع به امپیازات کاری	۴/۲	۴/۹۵	$t(114) = 2.81, P < .01$
عمل گرا بودن	۴/۱۴	۴/۶۱	—
تحزیبه و تحلیل کاری	۴/۰۹	۳/۴۷	—
برحسنه تر بودن از دیگران	۳/۵۸	۳/۸	—
ریسک پذیری	۳/۴۹	۴/۴۱	$t(147) = 3.1, P < .01$
قابلیت پیش بینی کردن	۳/۴۶	۳/۰۵	—
برخورد مستقیم با تعارضات و نضادها	۳/۱۸	۴/۱۷	$t(144) = 3.71, P < .001$
مقرراتی بودن	۳/۱۶	۳/۲۸	—
تحت فشار قرار گرفتن توسط فوایین اداری	۳/۱۴	۳/۸۹	$t(147) = 2.79, P < .01$
رقابت جویی	۲/۷۸	۵/۰۵	$t(147) = 7.32, P < .001$
اصافه کاری	۲/۵۸	۲/۹۷	—
پرخاشگری	۲/۲۷	۴/۴۸	$t(111) = 6.95, P < .001$

دومین سؤال پژوهش

- آیا مجموعه‌ای از ارزش‌های کاری در کتابداری وجود دارد که متمایز از ارزش‌های کاری دیگر گروه‌های حرفه‌ای باشد؟ ۱۰ ارزش بالای کاری دانشجویان بازرگانی (مقیاس ۹-۱) عبارتند از:
- داشتن فرسته‌هایی برای رشد حرفه‌ای (رتبة میانگین = ۷/۲۲ امتیاز)؛
 - فرسته‌هایی برای ترفع (رتبة میانگین = ۷/۱۶ امتیاز)؛
 - علاقه به کار (رتبة میانگین = ۷/۰۵ امتیاز)؛

به طور کلی این ارزش‌های کاری با کمترین میزان رتبه‌بندی چه چیزی در خصوص دانشجویان علوم کتابداری می‌گوید؟ این دانشجویان تمايلی به کار سخت و پرژحمت، و اضافه کاری ندارند. دو امر دیگر نیز بدینهی است: تخت آنکه دانشجویان علوم کتابداری مخالف برخورد تعارض آمیز هستند (آنها علاقه‌ای به پرخاشگری و رقابت‌جویی ندارند) و دوم آنکه آنها نمی‌خواهند به واسطه برخی مقررات اداری تحت کنترل باشند (آنها نه می‌خواهند مقرراتی باشند و نه اینکه بهوسیله فوایین اداری برای آنها محدودیت ایجاد شود).

- داشتن حقوق بالا به خاطر عملکرد مطلوب (رتبه میانگین = ۳/۶۴ امتیاز)؛
 - حداقل هفتمین ارزش کاری: داشتن روش مبتنی بر هدایت صریح و واضح (رتبه میانگین = ۳/۶۴ امتیاز)؛
 - حداقل ششمین ارزش کاری: آرامش در کار (رتبه میانگین = ۳/۶۲ امتیاز)؛
 - حداقل پنجمین ارزش کاری: انجام کار تحلیلی (رتبه میانگین = ۳/۴۷ امتیاز)؛
 - حداقل چهارمین ارزش کاری: اندیشمند بودن (رتبه میانگین = ۳/۴۵ امتیاز)؛
 - حداقل سومین ارزش کاری: مقرراتی بودن (رتبه میانگین = ۳/۲۸ امتیاز)؛
 - حداقل دومین ارزش کاری: قابلیت پیش‌بینی کردن (رتبه میانگین = ۳/۰۵ امتیاز)؛
 - حداقل ارزش کاری: اضافه کاری (رتبه میانگین = ۲/۹۷ امتیاز).
- دانشجویان رشته بازرگانی که در این تحقیق مشارکت داشتند و در درس اختیاری رفتار سازمانی ثبت نام کرده بودند نماینده تمامی متخصصان در دانشکده بازرگانی به شمار می‌رفتند. قطعاً این دانشجویان در ارزش‌های کاری سهیم بودند. آنها خواستار کار جالب و تلاش برانگیز بودند ولی نسبت به دانشجویان علوم کتابداری کمتر طالب این دو ویژگی بودند. آنها می‌خواستند یک شغل خوب داشته باشند و پیشرفت کنند. دریافت حقوق بالا برای دانشجویان بازرگانی اهمیت داشت، همان‌طوری که مردمی بودن در کارشان مهم بود و انتظار داشتند که مسئولیت مهمی را در کار بدست بیاورند. اطلاعات بیشتر درباره ارزش‌های کاری دانشجویان بازرگانی با بررسی کمترین میزان اهمیت ارزش‌های کاری از نظر آنها، بدست آمد. ۱۰ ارزش کاری با کمترین میزان ارزش‌گذاری مربوط به این دانشجویان، با استفاده از مقیاس رتبه‌بندی حداقل یک امتیاز و حدکثر ۹ امتیاز حاصل شد، که به شرح زیر است:
- حداقل دهمین ارزش کاری: تحت فشار بودن توسط قوانین اداری (رتبه میانگین = ۳/۸۹ امتیاز)؛
 - حداقل نهمین ارزش کاری: متمایز بودن از دیگران (رتبه میانگین = ۳/۸ امتیاز)؛
 - حداقل هشتمین ارزش کاری: خودمانی بودن (رتبه

سومین سؤال پژوهش

از چه راهی می‌توان مجموعه ارزش‌های کاری در کتابداری را از ارزش‌های کاری سایر گروه‌ها مشخص نمود؟ با استفاده از آزمون تی تعدادی از اختلاف‌های بین ارزش‌های کاری مربوط به دانشجویان علوم کتابداری و دانشجویان بازرگانی آشکار شد. تفاوت معنی دار مربوط به ارزش‌های کاری بین دو گروه در جدول ۱ نشان داده شده است. گرچه هیچ تفاوت معنی داری میان دانشجویان کتابداری و بازرگانی در

بمعنی از پیش بینی می کند، استفاده می شود و به عنوان اساس طبقه بندی حالت های دو گروه عرضه می شود. بر جسته ترین ارزش های کاری که دانشجویان کتابداری را از دانشجویان بازرگانی متمایز می نماید، شامل موارد ذیل است:

- داشتن کار سخت و دشوار؛
- داشتن یک روش مبتنی بر هدایت صریح و روشن؛
- دقیق بودن؛
- مطلوبیت؛
- سعه صدر و تحمل دیگران؛
- پرخاشگری؛
- رقابت جویی؛
- مسئولیت اجتماعی.

افراد با ارزش های کاری یکسان، جذب یک حرفة می شوند، به طوری که به آن حرفة تعلق پیدا می کنند و در آن حرفة ماندگار می شوند

این تجزیه و تحلیل ثابت کرد که اختلاف عمدہ ای میان ارزش های کاری دو گروه در نگرش آنها به کارشن وجود دارد. در حالی که دانشجویان علوم کتابداری کارشن را براساس مشکلاتی که در حین کار برای آنها بوجود آید، با دقت و به صورت مطلوب ارزش گذاری می نمایند، دانشجوی بازرگانی توقع رقابت دارند تا در حرفة انتخابی خود پیشرفت نمایند، در حالی که به واسطه اصول مربوط به مسئولیت اجتماعی مقید هستند.

استنباط آنها از چهل و یکمین ارزش کاری از کل ۶۶ ارزش کاری وجود نداشت، اما نتایج، تفاوت معنی داری در شناخت آنها از اهمیت بیست و پنجمین ارزش کاری از کل ۶۶ ارزش کاری، حکایت می کند. مهم ترین تفاوت معنی دار بین دو گروه ($P < .001$) در استنباط آنها شامل این ۶ ارزش کاری است:

- رقابت جویی (کمترین مقدار ارزش گذاری شده مربوط به دانشجویان کتابداری $= 7/32$)
- پرخاشگری (کمترین مقدار ارزش گذاری شده مربوط به دانشجویان کتابداری $= 6/95$)
- داشتن روش مبتنی بر هدایت صریح و روشن (کمترین مقدار ارزش گذاری شده مربوط به دانشجویان کتابداری $= 4/71$)
- پیشرفت گرایی (کمترین مقدار ارزش گذاری شده مربوط به دانشجویان کتابداری $= 3/77$)
- اندیشمند بودن (کمترین مقدار ارزش گذاری شده مربوط به دانشجویان کتابداری $= 3/67$)
- سهیم بودن در دسترسی آزاد به اطلاعات (بیشترین مقدار ارزش گذاری شده مربوط به دانشجویان کتابداری $= 3/66$)
- اختلاف عده در ارزش های کاری دو گروه حرفاء، ناظر بر نگرش آنها به کارشن بود. دانشجویان کتابداری به آینده حرفة شان به گونه ای می نگریستند که فکر آنها درباره سوالات درگیر می کرد (اندیشمند بودن) و انتظار داشتند که در دسترسی آزاد به اطلاعات سهیم باشند. آنها هدایت و راهنمایی عرضه شده را با یک روش صریح و روشن ارزیابی کردند. از طرف دیگر دانشجویان رشته بازرگانی مردم دار بودند و باور داشتند که باید رقابت کنند تا در حرفة شان پیشرفت نمایند و براساس پیشرفت ها و موفقیت های خود مورد ارزیابی قرار گیرند. سپس با استفاده از تجزیه و تحلیل تمايزی، این یافته ها تأیید شد. تجزیه و تحلیل تمايزی معمولاً

امروزه این یافته‌ها برای هر فردی که در گیر مدیریت کتابخانه‌هاست، همچنین برای مربیان و دانشجویان علوم کتابداری، و کتابداران اهمیت دارد. کتابداران و دانشجویان علوم کتابداری این موضوع را که آنها چگونه و به چه علت جذب این حرفه شده‌اند، بهتر متوجه خواهند شد. مربیان کتابداری باید این موضوع را درک نمایند که اکثریت دانشجویان آنها با مجموعه‌ای مشترک از ارزش‌ها و انتظارات کاری مربوط به حرفه کتابداری، جذب کتابداری می‌شوند و ممکن است دانشجویانی در میان آنها باشند که با ارزش‌های کاری متفاوت، همانگ نباشند. مدیران کتابخانه‌ها این امر را تشخیص می‌دهند که دانش و شناخت آنها از ارزش‌های کاری مربوط به علوم کتابداری می‌تواند به آنها کمک کند تا وظایف و مسئولیت‌های مناسب و موقعیت کاری کارمندان حرفه‌ای را نهادینه کنند.

این مطالعه، ارزش استفاده از روش "سته‌بندی پرسش‌ها"^۲ را در بررسی ارزش‌های کاری تایید کرد. البته این بررسی بر روی گروهی از دانشجویان علوم کتابداری و گروهی از دانشجویان بازرگانی متتمرکز بود که درس اختصاصی مدیریت را انتخاب کرده بودند. تحقیقات بیشتر مستلزم بررسی دقیق تر است. با این پیشینه که چارچوب مبتنی بر جذب، انتخاب، و ثبت اشتایدر به منظور بررسی مراحل جذب در سایر گروه‌های دانشجویی، همچنین برای فرایند انتخاب و جذب دیگر گروه‌های دانشجویی در رشته‌های علوم کتابداری، بازرگانی، و سایر رشته‌ها استفاده شود. تحقیق حاضر توجهی به آمارهای دو گروه دانشجویی که در این بررسی مشارکت کرده بودند، نداشت. حوزه سودمند دیگر برای تحقیقات آتی باید بررسی دقیق مقدماتی

نتیجه‌گیری

اشنايدر شرح می‌دهد که افراد با ارزش‌های کاری یکسان، جذب یک حرفه می‌شوند، بهطوری که به آن حرفه تعلق پیدا می‌کنند و در آن حرفه ماندگار می‌شوند (۷۶). در این تحقیق مجموعه‌ای از ارزش‌های کاری در کتابداری که دانشجویان به طور معمول تابع آن هستند، تعیین شد، سپس ارزش‌های کاری دانشجویان بازرگانی مشخص شد، و برخی اختلاف‌های میان دو گروه تفکیک گردید. نتایج این تحقیق به طور قطع اولین عنصر چارچوب مبتنی بر جذب، انتخاب، و ثبت اشتایدر را تأیید می‌کند و این احساس را تقویت می‌نماید که دو گروه از افراد با مجموعه ارزش‌های کاری متفاوت، جذب کتابداری و بازرگانی می‌شوند.

مدیران کتابخانه‌ها این امر را تشخیص می‌دهند که دانش و شناخت آنها از ارزش‌های کاری مربوط به علوم کتابداری می‌تواند به آنها کمک کند تا وظایف و مسئولیت‌های مناسب و موقعیت کاری کارمندان حرفه‌ای را نهادینه کنند.

مدیران کتابخانه‌ها باید از اختلاف ارزش‌های کاری تعیین شده توسط گروه‌های حرفه‌ای آگاهی یابند. آنها به جای استفاده از کتابدارانی که اکثریت کارکنان حرفه‌ای کتابخانه را تشکیل می‌دهند، باید از "مهارت مدیریت بازرگانی"^۱ برای مدیریت قسمت بازرگانی کتابخانه‌ها یا بخش مدیریت منابع انسانی بهره بگیرند. اختلاف‌هایی در تقاضاها و نگرش‌های این دو گروه، به خاطر ناسازگاری اساسی در ارزش‌های کاری آنها وجود دارد.

1. M.B.A (Master in Business Administration)

2. Q- Sort method

پیشرفت کنند و ترجیح می‌دهند در راهی پاگذارند که آنها را به موقعیت بالایی در کتابداری هدایت کند. این ارزش‌های کاری به شناسایی افرادی کمک می‌کند که انتظار دارند در این حرفه جذب شوند و این امر به خوبی در حرفه کتابداری نهادینه شده است.

تاریخ دریافت: ۷۸/۱۰/۲۶

مأخذ

- Allen, Gillian. "Person-in-Job Determinants and Work Outcomes of fit". Doctoral Dissertation, Uniniversity of Illinois, *Dissertation Abstracts International*, Vol. 53 (1992): 2563.
- Chatman, Jennifer. "Improving Interactional Organizational Research: A model of Person-Organization Fit". *Academy of Management Review*, Vol. 14 (1989): 333-349.
- Idem. "Matching People and Organizations: Selection and Socialization in Public Accounting Firms". *Administrative Science Quarterly*, Vol. 36 (1991): 459-484.
- Lofquist, Lloyd; Dawis, Rene. *Adjustment to Work: A Psychological View of Man's Problems in a Work-Oriented Society*. New York: Appleton Century- Crofts, 1969.
- Rynes, Sara; Gerhart, Barry. "Interviewer Assessments of Applicant ``Fit": An Exploratory Investigation". *Personnel Psycholog*, Vol.43 (1990): 13-35.
- Schneider, Benjamin. "E= f(P.B): The Road to a Radical Approach to Person- Environment Fit". *Journal of Vocational Behavior*, Vol.31 (1987a): 353-361.
- Idem. "The People Make the Place". *Personnel Psychology*, Vol.40 (1987b): 437-454.

مجموعه‌ای از ارزش‌های کاری باشد که گروهی از دانشجویان به آن معتقد هستند. این بررسی در صورتی مفید خواهد بود که ارزش‌های کاری، همراه با تفاوت‌های فردی مثل جنسیت و سن، پیشنهاد علمی، تأثیر خانواده بر کار افراد، و فشار کاری مورد مطالعه قرار گیرد و اندازه‌گیری شود.

این مطالعه چه چیزی درباره ارزش‌های کاری مربوط به علوم کتابداری را نشان می‌دهد؟ احتمالاً دانشجویان علوم کتابداری و کتابداران قبلاً به این موضوع پی بردند که کتابداران، کارمندان دقیقی هستند که به تلاش برانگیزی کار و مسائل کاری بهمی دهنده مشکلات را قابل حل می‌دانند. وقتی که این افراد به کارشناس دلستگی دارند، وظایف محوله را به نحو احسن انجام می‌دهند و ارتباط کاری مطلوب با مدیران رده بالا و همکاران خود ایجاد می‌کنند. این امر باعث می‌شود که آنها با اشتیاق و جدیت کار کنند. ضمناً این مطالعه برخی دیگر از ارزش‌های کاری کتابداران را مشخص کرد که ممکن است کمتر مشهود باشد. کتابداری نشان داده، حرفه‌ای است که افرادی که به آن جذب می‌شوند، نسبت به کسانی که جذب مشاغل بازرگانی می‌شوند، کمتر حالت پرخاشگری و رقبابت دارند. افرادی که قصد ورود به حرفه کتابداری را دارند به تجربیات کاری در این حرفه بها می‌دهند زیرا این امر فرسته‌ای را برای آموزش آنها فراهم می‌سازد، آنها را در اطلاعات سهیم می‌کنند، و باعث پیشرفت آنان در سازمان‌های متبوعه خواهد شد. الگوهایی وجود دارد که گاهی اوقات کتابداران به آن عمل کرده و گاهی مطابق آن رفتار نمی‌کنند، گرچه آنها کارمندان را مورد حمایت قرار می‌دهند. به هر جهت این یافته‌ها توصیه می‌کند کسانی که به حرفه کتابداری جذب می‌شوند، برای جنبه حرفه‌ای شغل خود ارزش قائل‌اند؛ آنها انتظار دارند که بتوانند در این حرفه براساس لیاقت‌های فردی شان